

Посебни цели, резултати и активности за остварување на стратегијата

Посебна цел 1

Воспоставување и развивање на мултисекторски координиран пристап во заштита на жртвите на семејно насилство

Резултат 1.1. Воспоставена соработка и координирање на активностите на налдежните институции на централно и локално ниво

Активности

1.1.1. Подготовка на единствен протокол за постапување на институциите од страна на интересорска група

1.1.2. Воспоставување на локално пилот Координативно тело во Скопје за координирано постапување во случаи на семејно насилство и одржување на редовни средби

Носител: Министерство за труд и социјална политика, Министерство за внатрешни работи, Министерство за здравство, Министерство за правда и граѓански организации

Период на реализација: 2008-2010

Посебна цел 2

Превенирање на појавата на семејно насилство преку воспитно образовниот процес.

Резултат 2.1. Утврдена фактичка состојба за постојните наставни содржини, планови и програми, од аспект на правата на децата за безбедно учење, равој, и недискриминација

Активности

2.1.1. Спроведување на анализа на наставните содржини, планови и програми

2.1.2. Изготвување на препораки до надлежните институции за измена на содржините во согласност со Конвенцијата за правата на децата и изготвување на план за нивна примена

Резултат 2.2. Зголемена безбедност и заштита од насилство во воспитно образовните институции

Активности

2.2.1. Подготовка на сеопфатна студија за состојбите во врска со насилството врз децата во училиштата во Македонија

2.2.2. Усвојување на препораките и нивно вградување во акционен план за детска заштита во училиштата на ниво на целата територија на Македонија

Носители за р.2.1. и 2.2. : Министерство за образование и наука; Биро за развој на образованието, Министерство за труд и социјална политика и граѓански организации, кои работат на унапредување на здравјето и заштитата на детските права во образованието и Министерство за здравство

Период на реализација: 2008-2009

Резултат 2.3. Променети/ сензитивизирани наставни содржини во образовниот процес кои се однесуваат на вредносните матрици во однос на родовите прашања

Активности

2.3.1. Спроведување на анализа на наставните програми во основните и средните училишта за вредносните матрици за уредување на односите во бракот и семејството

2.3.2. Формирање на експертско тело составено од стручни организации, институти и истражувачки центри, во соработка со Бирото за развој на образованието за изготвување на соодветни наставни содржини за правата на децата и семејството

2.3.3. Усвојување на предложените измени и дополнување во наставната програма за основно и средно образование, во однос на родовите прашања

Носители: Министерство за образование и наука, Министерство за труд и социјална политика, Биро за развој на образованието, академски институции кои се занимаваат со проучување на родот и родовите прашања

Период на реализација: 2009-2010

Резултат 2.4. Утврдена застапеност на семејното насилство врз децата и застапеноста на насилството кај средношколската младина

Активности

2.4.1. Спроведување на истражување за застапеноста на семејното насилство врз децата

2.4.2. Спроведување на истражување за застапеноста на насилството кај средношколската младина

2.4.3. Дистрибуирање и промовирање на резултатите од истражувањето за застапеноста на насилството во училиштата

Носители: Министерство за образование и наука, Министерство за труд и социјална политика, Министерство за здравство и граѓански организации

Период на реализација: 2009-2010

Резултат 2.5. Зголемена информираност на младите (основни, средни училишта, студентската младина, како и децата кои не посетуваат училиште) за препознавање на насилството во односите родители-деца, меѓу децата и меѓупартнерското насилство

Активности

2.5.1. Изработка на образовна програма за подигнување на свеста кај учениците во основните и средните училишта за облиците на насилство и нивно навремено препознавање

2.5.2. Организација и реализација на обуки за оспособување на наставници - ментори

Период на реализација: 2008

2.5.3. Инкорпорирање на содржини за превенција од секаков вид на насилство во годишните програми за работа на училиштата и пошироко во заедницата

2.5.4. Инкорпорирање на содржини за превенција од насилство во програмите за работа на советите на родители во основните и средните училишта

2.5.5. Подготовка и дистрибуција на информативни материјали и видео спотови со учество на младите

Период на реализација: континуирано

Носители: Министерство за образование и наука, Биро за развој на образование, Агенција за спорт и млади, Министерство за труд и социјална политика, Министерство за здравство и младите вклучени во подготовката на обуките

Резултат 2.6. Зголемена информираност на постојниот наставен кадар за препознавање на семејното насилство

2.6.1. Изработка на програма за обука

2.6.2. Спроведување на обука за обучувачи

Период на реализација: 2008

2.6.3. Спроведување на обуката во рамките на основните училишта

Период на реализација: континуирано

Носители: Министерство за образование Сектор за основно образование и Биро за развој на образование, Агенција за спорт и млади и Министерство за труд и социјална политика

Резултат 2.7. Вклучени содржини за препознавање на семејното насилство и постоечкиот систем на заштита на наставничките факултети

Активност

2.7.1. Воведување на наставни содржини за семејното насилство и постоечкиот систем за заштита на наставничките факултети

Носители: Министерство за образование и Наставничките факултети

Посебна цел 3

Едукација на професионални структури

Резултат 3.1. Министерство за внатрешни работи

Зголемена информираност на полициските службеници и иницирање на пријави за кривичните дела кои изрично го регулираат семејното насилство

Активности

3.1.1. Организирање на еднодневни тематски работилници на територијата на Град Скопје и регионалните центри на Министерството за внатрешни работи

3.1.2. Подготовка на прирачник за постапување во случаи на семејно насилство, со фокус на законските битија на кривичните дела/квалификаторните облици на семејното насилство и надлежности во врска со спроведувањето на привремените мерки за заштита.

Носител: Министерство за внатрешни работи, Одделенија за превенција и советник за континуирано-стручно оспособување при Секторот за внатрешни работи

Резултат 3.2. Академија за обука на судии и јавни обвинители

Зголемена сензибилизираност, знаења и вештини на професионалните структури (јавните обвинители и судиите), за извршени акти на семејно насилство, како и во делот на казнената политика.

Активности

3.2.1. Проширување на програмите за едукација од областа на семејното насилство

3.2.2. Воведување на специјализирани содржини за едукација за семејно насилство за судии и јавни обвинители, со фокус на кривичните дела убиство и убиство на миг, телесна повреда и тешка телесна повреда

3.2.3. Организање на форуми за казнената политика од областа на семејното насилство на секое апелационо подрачје

Носител: Академија на судии и јавни обвинители

Резултат 3.3. Министерство за труд и социјална политика

Зголемени знаења и вештини на стручните работници за начинот на постапување во случаи на семејно насилство

Активности

3.3.1. Подготовка на прашалник за оценување на потребите за едукација на стручниот кадар

3.3.2. Подготовка на програма за континуирана обука на стручни лица во центрите за социјална работа и интегрирање на постоечката програма за мултиресорска обука

Период на реализација: 2008

3.3.3. Едукација на стручните работници од центрите за социјална работа

Период на реализација: континуирано

Резултат 3.4. *Обучени професионалци за работа со сторители на семејно насилство*

Активности

3.4.1. Спроведување на обука за реализатори на програмата за работа со сторители

Период на реализација: 2010

Носители за р.3.3. и 3.4.: Министерство за труд и социјална политика

Резултат 3.5. *Министерство за здравство*

Обучени здравствени професионалци за рано откривање на знаци на насилство и соодветен третман

Активности

3.5.1. Спроведување на едукација на стручен кадар од примарната, секундарната и терциерната здравствена заштита за превенција, откривање, задолжителност за пријавување и третман на жртвите на семејно насилство

3.5.2. Воведување на наставни содржини за семејното насилство и постоечкиот систем за заштита на Медицинскиот факултет и придружните Високи школи.

Носител: Министерство за здравство, Национална комисија за насилство и здравје, Македонско лекарско друштво, Медицински факултет, Лекарска комора на РМ, примарна, секундарна и терциерна здравствена заштита

Период на реализација: 2008-2010

Посебна цел 4

Подобрување на системот за заштита на жртвите на семејно насилство

Резултат 4.1. Утврдена застапеност на семејното насилство кај стари лица

Активности

4.1.1 Изработување на сеопфатна студија за застапеноста на семејното насилство кај старите лица

4.1.2. Подигање на свесноста за присуството и негативните ефекти од семејното насилство кај старите лица

Период на реализација: 2008 - 2009

Носител: Министерство за труд и социјална политика и Министерство за здравство

Резултат 4.2. Унапредена законска/подзаконска рамка во однос на системот за заштита

Активности

4.2.1. Формирање на работна група за подготовка и усвојување на нормативи и стандарди за работа на советувалишта за жртви на семејно насилство, како и програми за стручна работа.

Период на реализација: 2008-2009

4.2.2. Формирање на работна група за подготовка и усвојување на нормативи и стандарди за работа на советувалишта за деца - жртви на семејно насилство, како и програми за стручна работа.

Период на реализација: 2008

4.2.3. Формирање на работна група за подготовка и усвојување на нормативи и стандарди за работа на советувалишта за сторители на семејно насилство, како и подготовка на програми за стручна работа.

Период на реализација: 2010

Носители: Министерство за труд и социјална политика/Сектор за социјална заштита, Републички завод за социјална дејност, Министерство за здравство, и граѓански организации.

4.2.4. Ревидирање и изменување на методолошките упатства во однос на постапување во случаи на семејно насилство од страна на центрите за социјална работа во делот на системот за проценка на потребите на жртвата, начин на спроведување на мерките за заштита и привремените мерки за заштита

Носители: Министерство за труд и социјална политика и Републички завод за социјална дејност

Период на реализација: 2008-2009.

4.2.5. Формирање на работна група за подготовка на компаративна анализа за стандардизирање и лиценцирање на граѓанските организации за вршење на услуги

Период на реализација: 2008

4.2.6. Делегирање на услуги од областа на семејното насилство на лиценцирани граѓански организации

Носители: Министерство за труд и социјална политика и граѓанските организации

Период на реализација: 2010

Резултат: 4.3. Социо-економска реинтеграција на жртвите на семејно насилство (посебно маргинализирани групи)

Активности

4.3.1. Формирање на работна група за подготовка и усвојување на посебна програма за условени парични трансфери за жртвите на семејното насилство и нивните деца (во однос на обезбедување на образование за децата и редовни лекарски прегледи).

4.3.2. Формирање на работна група за подготовка на програми за преквалификација и доквалификација за жртвите на семејното насилство.

4.3.3. Обезбедување на преквалификација и доквалификација за 80 жртви на семејно насилство на годишно ниво

4.3.4. Воспоставување на систем за задолжително вработување на невработените жртви на семејно насилство, согласно кој најмалку 50% од предвидените субвенционирани места за невработени жени (Програма за создавање на работни места), ќе бидат наменети за жртвите на семејното насилство.

Носители: Министерство за труд и социјална политика / Сектор за социјална заштита, државната Агенција за вработување и агенциите за вработување

Период на реализација: континуирано

Резултат 4.4. Унапредена организациска поставеност на центрите за социјална работа за ефикасно постапување во случаи на семејно насилство

Активности

4.4.1. Дополнување на постоечката анализа за организациона поставеност на центри за социјална работа за ефикасно постапување во случаи на семејно насилство

4.4.2. Реорганизирање на работењето на центрите за социјална работа, соодветно на наодите од анализата

Носител: Министерство за труд и социјална политика/ Сектор за социјална заштита и Републички завод за социјална дејност

Период на реализација: 2009

Резултат 4.5. Утврдени постоечки капацитети на владиниот и граѓанскиот сектор, во однос на обезбедувањето на услуги за жртвите на семејното насилство

Активности

4.5.1. Проценка на постоечки и потребни ресурси и капацитети од владиниот и граѓанскиот сектор.

4.5.2. Проценка на капацитетот на центрите за дневно и привремено згрижување на жртви на семејно насилство врз основа на повеќе параметри: број на центри наспроти потребата за сместување; технички капацитети; број на стручни лица.

4.5.3. Зголемување/намалување на капацитетите за сместување во однос на сите параметри.

Носител: Министерство за труд и социјална политика и граѓански организации

Период на реализација: 2008-2009

Резултат 4.6. *Подигнато ниво на информираност на општата популација за услугите кои се обезбедуваат во системот на заштита и граѓанско правниот систем*

Активности

4.6.1. Подготовка и дистрибуција на печатени материјали за информирање на општата јавност за законските решенија, со посебен фокус на мерките за заштита и привремените мерки за заштита од Закон за семејство.

4.6.2. Организирање на информативно-едукативни работилници со општата популација, со посебен фокус на мерките за заштита и привремените мерки за заштита од Законот за семејството.

4.6.3. Организирање на медиумски кампањи со посебен фокус на мерките за заштита и привремените мерки за заштита од Закон за семејството.

Носители: Министерство за труд и социјална политика и граѓански организации

Период на реализација: континуирано

Посебна цел 5:

Унапредување на граѓанскоправниот систем на заштита

Резултат 5.1. *Унапредување на постоечката законска/подзаконска рамка и подобрување на постапувањето на релевантните институции во однос на привремените мерки за заштита.*

Активности

5.1.1. Усвојување на интерна постапка (протокол) за начинот на постапување на центрите за социјална работа во случаи на семејно насилство.

Носител: Министерство за труд и социјална политика

Период на реализација: 2008

5.1.2. Усвојување на интерна постапка (протокол) за начинот на постапување на здравствените установи во случаи на семејно насилство.

Носител: Министерство за здравство

Период на реализација: 2008

5.1.3. Подготовка на сеопфатна Програма за имплементирање на привремената мерка за заштита - задолжително лекување на насилникот (Закон за семејството) и идентификување на институции за превенција и третман на насилство.

5.1.4. Формирање на работна група за подготовка на правилник за брза постапка (со временска рамка, финансиска реализација и начин на исплата) во однос на вештачење за привремената мерка за заштита - задолжително лекување за сторителите на семејно насилство.

5.1.5. Идентификување на овластени институции/тимови за вештачење во однос на привремената мерка за заштита - задолжително лекување за сторителите на семејно насилство, согласно со подготвениот Правилник за брза постапка.

Носител: Министерство за здравство, психијатриски болници и установи со веќе постоечки одделенија за третман на зависности

Период на реализација: 2008 - 2009

Резултат 5.2. Зголемена ефикасност во спроведувањето на привремените мерки за заштита

Активности

5.2.1. Следење на примената на Правилникот за начинот на спроведување на мерки за заштита (МЗ) и привремени мерки за заштита (ПМЗ)

5.2.2. Спроведување на мониторинг и евалуација на спроведувањето на мерките за заштита (МЗ) и привремените мерки за заштита (ПМЗ)

5.2.3. Изготвување на инструменти за спроведување на мониторинг и евалуација на спроведувањето на мерките на заштита (МЗ) и привремените мерки за заштита (ПМЗ)

Носител: Министерство за труд и социјална политика, Републички завод за социјална дејност и Центрите за социјална работа

Период на реализација: континуирано

Посебна цел 6:

Унапредување на казненоправниот систем на заштита

Резултат 6.1. Подобрена законска/ подзаконска рамка, заради обезбедување на соодветна кривично правна заштита на жртвата, санкционирање и ресоцијализација на насилникот

Активности

6.1.1. Спроведување на анализа на постојните законски решенија

6.1.2. Подготвување на Предлог измени и дополнување на Кривичниот законик согласно со заклучоците од спроведената анализа.

6.1.3. Подготвување на Предлог измени и дополнување на Кривичниот законик во делот на обезбедување на систем за задолжително посетување на програма за работа со насилници, како дел од системот на алтернативни мерки за заштита.

6.1.4. Подготвување на предлог измени и дополнување на Законот за кривична постапка согласно со заклучоците од спроведената анализа

6.1.5. Усвојување на измени и дополнување на Кривичниот законик и Законот за кривична постапка

Носител: Министерство за правда и Министерство за внатрешни работи

Резултат 6.2. Зголемена информираност на општата популација за законското регулирање на семејното насилство, посебно на психолошкото и сексуалното насилство, и информираност за заштитата која се обезбедува во рамките на кривично правниот систем за заштита

Активности

6.2.1. Подготовка и дисеминирање на информативно-едукативни материјали (лифлети, брошури итн.), со наведување на членовите од законот

6.2.2. Организирање на информативно-едукативни работилници, трибини за запознавање со сите видови на семејно насилство и со заштитата која се обезбедува во рамките на кривично правниот систем за заштита.

Носител: Министерство за правда, Министерство за внатрешни работи во соработка со единиците на локалната самоуправа и граѓански организации.

Резултат 6.3. Утврдена состојба и начинот на постапување на полициските службеници по Привремените мерки за заштита

Активности

6.3.1. Прибирање на податоци за начинот на постапување по Привремените мерки за заштита во трите регионални центри и подготовка на анализа

6.3.2. Спроведување на контрола и увид во предмети за постапување по Привремени мерки за заштита

6.3.3. Организирање на еднодневни средби за дискутирање на утврдените недостатоци и инкорпорирање на позитивни практики

Носител: Координативното тело за спроведување на Програмата на Министерство за внатрешни работи и Секторот за аналитика, истражување и документирање на Министерството за внатрешни работи

Резултат 6.4. Утврдена состојбата во однос на казнената политика за сторителите на семејното насилство, како и времетраењето на постапката на ниво на обвинителство и поединечни судови

Активности

6.4.1. Прибирање на податоци од сите основни јавни обвинителства и основни судови врз основа на изготвен прашалник

6.4.2. Подготовка на годишен извештај за времетраењето на постапката, вклучувајќи и мислење во однос на казнената политика за предметната година

Носител: Министерство за правда, основни јавни обвинителства и основни судови, Државен завод за статистика и Академија за обука на судии и јавни обвинители

Посебна цел 7:

Воспоставување на систем за евиденција и известување за случаите на семејно насилство, од страна на сите релевантни институции

Резултат 7.1. Креиран систем на документирање на случаите на семејно насилство

Активности

7.1.1. Воспоставување на систем за евиденција согласно со Правилникот за евиденција и документација за корисници и услуги во социјалната заштита.

7.1.2. Обезбедување на техничка опрема согласно со потребите на системот на евиденција.

Носител : Министерство за труд и социјална политика, Републички завод за социјална дејност, центри за социјална работа и граѓански организации

Период на реализација: 2008

7.1.3. Подготовка на упатство за начинот на водење на посебна евиденција за случаите на семејно насилство во судовите, при изрекување на привремените

мерки за заштита и одлучување по кривични предмети од доменот на семејното насилство.

7.1.4. Подготовка на упатство за начинот на водење на посебна евиденција за случаите на семејно насилство во основните обвинителства, во однос на кривичните предмети од доменот на семејното насилство.

Носител: Министерство за правда, основни судови и основни јавни обвинителства

Период на реализација: 2008

7.1.5. Подготовка на измени и дополнувања во Законот за евиденции со цел создавање на законска обврска за Министерството за здравство за воспоставување на систем на посебна евиденција на случаите на семејно насилство во здравствените установи.

Носител : Министерство за здравство

Период на реализација: 2008

Резултат 7.2. Креиран систем за задолжително и континуирано известување и следење на состојбите во секој од ресорите

7.2.1. Воведување на задолжително објавување на редовни извештаи за стапката на пријавување на семејното насилство и начинот на постапување од страна на: центрите за социјална работа, полицијата, здравствените установи, основните граѓански и кривични судови и основните обвинителства.

Носител: Министерство за труд и социјална политика, Сектор за аналитика, истражување и документирање на МВР, Министерство за здравство, Министерство за правда (основни јавни обвинителства и основни судови)

Период на реализација: континуирано на секои 6 месеци

Посебна цел 8:

Воспоставени механизми за спроведувањето на стратегијата

Резултат 8.1. Ефективно и координирано спроведување на стратегијата од страна на сите релевантни институции на национално ниво

Активности

8.1.1. Формирање на Национално координативно тело за спроведување на Стратегијата на национално ниво со вклучување на претставници од сите релевантни министерства, институции и граѓански организации

8.1.2. Определување на мандатот, методологијата на работа, динамиката на одржување на редовните работни средби и показателите за успех.

Носители: Министерство за труд и социјална политка, Министерство за внатрешни работи, Министерство за здравство, Министерство за образование, Министерство за правда и граѓански организации

Резултат 8.2. Ефективно спроведување на Стратегијата од страна на сите релевантни институции на ниво на секое министерство.

Активности

8.2.1. Формирање на координативно тело за спроведување на Стратегијата на ниво на поединечни министерства

8.2.2. Определување на мандатот, методологијата на работа, динамиката на одржување на редовните работни средби и показателите за успех.

Носители: Министерство за труд и социјална политка, Министерство за внатрешни работи, Министерство за здравство, Министерство за образование, Министерство за правда

Период на реализација: 2008